

Statisztikai tájékoztató

Békés megye, 2013/1

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	5
Beruházás.....	5
Ipar.....	5
Építőipar.....	6
Lakásépítés.....	7
Turizmus.....	7
Közúti közlekedési balesetek.....	7

További információk, adatok (linkek)

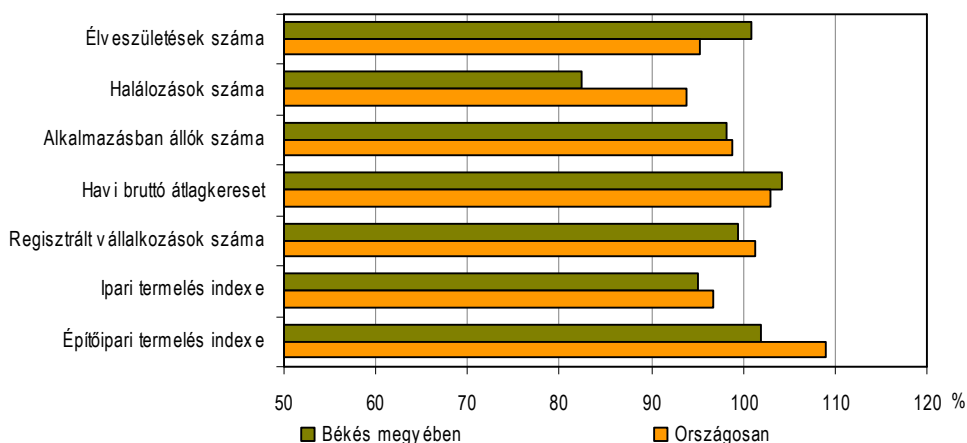
Elérhetőségek

Összefoglalás

2013. I. negyedévében Békés megyét romló gazdasági teljesítmény és csak kissé javuló demográfiai tendenciák jellemezték. A népesség természetes fogyása az élveszületések számának kismértékű növekedése és a halálozások jelentős csökkenése miatt kisebb volt az egy évvel korábinál. A népességcsökkenés üteme azonban a megyék közül Békésben a legnagyobb. A 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása javult, de mind az aktivitási, mind a foglalkoztatási arány továbbra is jóval alacsonyabb az országosnál. Az előző év azonos időszakához képest a megfigyelt gazdasági szervezeteknél alkalmazásban állók 1,9%-os létszámcsökkenése a nagyobb hányadot képviselő fizikai munkakörben dolgozók 2,8%-os fogyásának a következménye, mivel a szellemi munkakörben dolgozók létszáma 0,5%-kal lett kevesebb. A havi bruttó átlagkereset az országosnál jobban emelkedett, így a megyei keresetek elmaradása kissé mérséklődött.

1. ábra

Fontosabb mutatószámok alakulása, 2013. I. negyedév
(2012. I. negyedév=100,0)

A vállalkozások száma mérséklődött, a vállalkozói aktivitás az önálló vállalkozások nagy száma miatt meghaladta az országost, de a társas vállalkozásoké továbbra is számottevően elmaradt attól. 2013 első három hónapjában a beruházások teljesítményértéke folyóáron számítva csökkent. Az ipar termelése és értékesítése egyaránt elmaradt az egy évvel korábbitól; az építőipar produktuma viszont meghaladta azt. A megye idegenforgalma jó eredményt ért el, mind a vendégek, mind az általuk eltöltött vendégéjszakák száma felülmúlta a 2012. első negyedévit. Az első negyedévben 43 lakás épült, ami több mint kétszerese az egy évvel ezelőttinek. A megye közútjain az egy évvel korábinál több baleset történt és a közúti balesetet elszenvedők száma is növekedett.

Demográfiai helyzet

A 2013 első három hónapjában érvényesülő demográfiai folyamatok következtében a megye népessége csökkent, ez azonban mérsékeltebb volt az egy évvel korábinál. Ezen időszak alatt 663 gyermek született, 1406-an haltak meg, a kettő különbözeteként a megye népessége 743 fővel fogyott. Az **élveszületések** száma az előző év azonos időszakához képest 0,9%-kal nőtt, a **halálozásoké** mintegy 18%-kal csökkent, így a népesség természetes fogyásának üteme 30%-kal volt kisebb az egy évvel korábinál.

A népességre vetített népmozgalmi mutatók továbbra is a megye igen kedvezőtlen demográfiai helyzetét mutatják. A népességarányos mutatók közül az első negyedévben az élveszületésé 7,4‰, a halálozásé 15,7‰, a természetes fogyásé -8,3‰ volt; az élveszületés aránya csak Zala megyében kisebb a Békés megyeinél, a halálozás és a természetes fogyás mutatója viszont Békésben a legnagyobb, s egyben a legrosszabb.

1. tábla

A főbb népmozgalmi mutatók, 2013. I. negyedév

Megnevezés	Élveszületés	Halálozás	Természetes fogyás	Csecsemő-halálozás	Házasságkötés
Békéscsaba	106	208	-102	-	15
Többi város	380	812	-432	2	61
Községek	177	386	-209	1	35
Összesen	663	1 406	-743	3	111

A **házasodási kedv** mérséklődött, a január-márciusban megkötött 111 házasság az egy évvel korábbinál 30-cal kevesebb. 2013 első negyedévében az egy évvel ezelőttnél kettővel több **csecsemő halt meg** egyéves kora előtt.

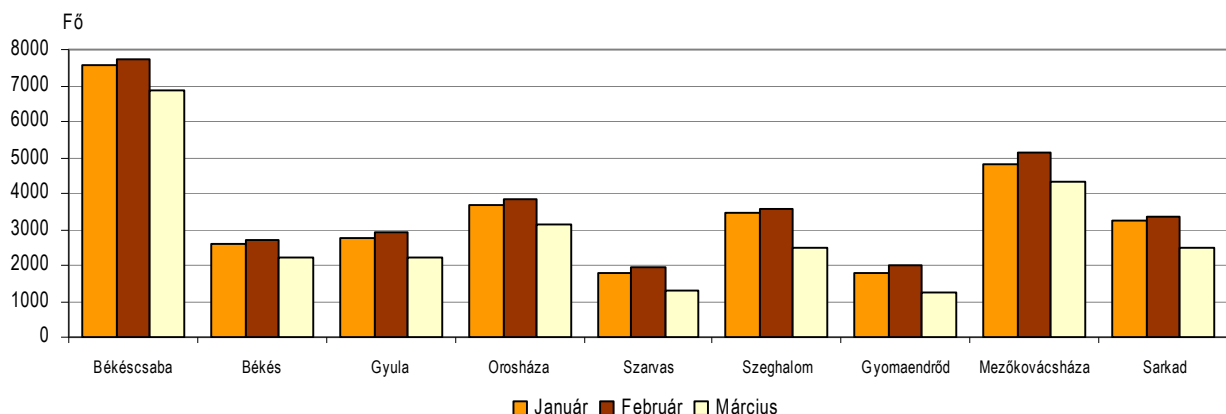
Munkaerőpiac

A **KSH munkaerő-felmérése** szerint a megyében élő 15-74 éves **népesség gazdasági aktivitása** 2013 első negyedévében is elmaradt az országos átlagtól, de az egy évvel korábbihoz viszonyítva kedvezőbben alakult. A megfigyelt népesség mintegy 54%-a volt jelen a megye munkaerőpiacán, 124,4 ezren foglalkoztatottként, 20,8 ezren pedig munkanélküliként, számuk egy év alatt 1,7, illetve 6,1%-kal bővült. Az aktivitási mutatók közül az aktivitási arány jobban, a foglalkoztatási arány mérsékeltebben emelkedett az egy évvel ezelőtthez képest, de emellett a munkanélküliségi ráta is 0,5 százalékponttal nőtt. A megye aktivitási és foglalkoztatási aránya az országosnál nagyobb mértékben növekedett, ennek ellenére mindkét mutató az országosnál és a régió másik két megyéjénél még mindig alacsonyabb, a munkanélküliségi ráta viszont magasabb.

A **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat** adatai szerint Békés megyében 2013. március végén 26246 **álláskeresőt tartottak nyilván**, az egy évvel korábbinál 2%-kal kevesebbet. A nyilvántartott álláskeresők száma januárban és februárban növekedett, majd márciusban az előző hónaphoz képest mintegy 7000 fővel csökkent. A nyilvántartásból kikerülők mintegy háromnegyede a közfoglalkoztatás március 1-jén indult programja keretében állt munkába.

2. ábra

A nyilvántartott álláskeresők száma, 2013. március

A munkanélküliek aránya a Sarkadi, a Mezőkovácsházi, a Békési és a Szeghalmi kirendeltséghez tartozó településeken nagyon magas. Az álláskeresők 20%-a 25 év alatti, mintegy fele 25-44 éves és 35%-a 45 év feletti; 36%-uk legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik és közel fele nő.

A **pályakezdő álláskeresők** száma az egy évvel ezelőttihez viszonyítva emelkedett, március végén 18%-kal több, 3468 pályakezdő regisztráltatta magát a megyei kirendeltségeken. A munkanélküliek elhelyezkedési esélyei kissé javultak. A március végén felkínált 2256 álláshely 9,2%-kal volt több a 2012. március végénél. A márciusi álláshelyek zöme (85%) a közigazgatás, védelem gazdasági ágban, közmunka keretében kínált munkalehetőséget. A márciusban bejelentett 11 ezer állásajánlatból a közmunkaprogram több mint 9500 álláslehetőséget biztosít.

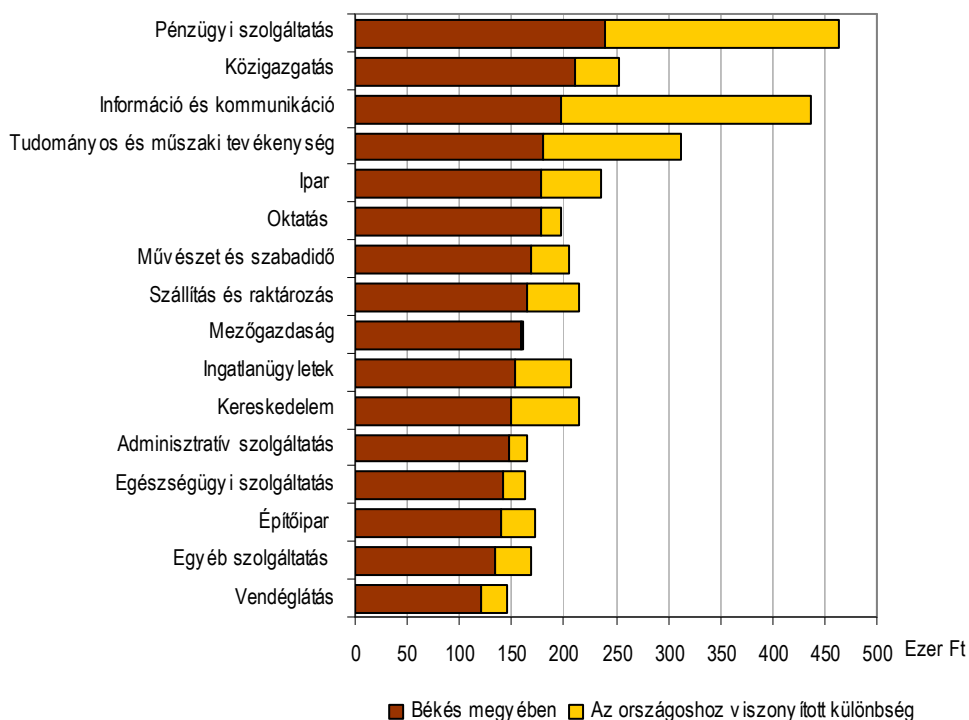
A nyilvántartott álláskeresők növekvő hányada, márciusban több mint fele nem részesült ellátásban, 35%-a önkormányzati, jellemzően foglalkoztatást helyettesítő támogatást kap; 8,4%-a pedig a korábbi jogviszonya alapján munkanélküli ellátásra jogosult. Az álláskeresők 54%-a fél évnél rövidebb ideje, 18%-a 7-12 hónap között, 28%-a egy évnél régebben szerepel a nyilvántartásban.

A Békés megyei székhelyű legalább 5 fős vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél 2013 első negyedévében átlagosan 63,8 ezer főt alkalmaztak, 1,9%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A létszámcsökkenés Békés megyében a költségvetési szerveknél, főként a fizikai munkakörben dolgozók körében volt jelentősebb, a vállalkozásoknál kisebb mértékben csökkent a foglalkoztatottak száma.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók **havi bruttó átlagkeresete** 2013 első három hónapjában közel 168 ezer forintot tett ki, a fizikaiak 136 ezer, a szellemiek 212 ezer forintot kerestek. A megyei átlagkereset 4,3%-kal volt több az egy évvel korábinál, országosan a keresetnövekedés mértéke 2,9%-os volt. A bruttó átlagkeresetek a pénzügyi szolgáltatásban, az információ és kommunikáció gazdasági ágban voltak a legmagasabbak. Keresetcsökkenés csupán a kereskedelem, az ingatlanügyletekben, az egyéb szolgáltatásban, valamint az iparon belül a víz- és hulladékgazdálkodásban volt.

3. ábra

Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként, 2013. I. negyedév

A családi kedvezmény nélkül számított **nettó átlagkereset** 110 ezer forintos havi átlaga 4,8%-kal haladta meg a 2012. első negyedévit. A fizikaiak nettó keresete 89 ezer, a szellemieké 139 ezer forint volt, az előbbi 5,1, az utóbbi 4%-kal nőtt.

Gazdasági szervezetek

Békés megyében 2013. március végén mintegy 69 ezer regisztrált gazdasági szervezet volt; számuk 0,5%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. A megszűnt gazdasági szervezetek zöme önálló vállalkozás volt. A gazdasági szervezetek nyolctizede önálló vállalkozás, a társas vállalkozások aránya mindössze 14%; az előbbi lényegesen magasabb, az utóbbi viszont alacsonyabb az országos adatoknál.

A vállalkozások gazdasági ágankénti összetétele az előző évek tendenciáját követi: az **önálló vállalkozások** valamivel több mint hattizede mezőgazdasági tevékenységet végzett, még viszonylag nagyobb hányadot, 10%-ot képviseltek az ingatlanügyletek területén regisztráltak. A **társas vállalkozások** mintegy negyede a kereskedelembe, 21%-a az iparba, építőiparba, 13%-a a tudományos és műszaki tevékenységbe, 6%-a a mezőgazdaságba tartozott, a többi gazdasági ág aránya viszont jellemzően 6% alatti. Az önálló vállalkozások 37%-a mellékfoglalkozásban, 29%-a főfoglalkozásban, mintegy 34%-a pedig nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. Ez utóbbiak aránya a mezőgazdaságban volt kimagasló.

2013. március végén Békés megyében ezer lakosra 182 vállalkozás jutott, 13-mal több, mint országosan. Az önálló vállalkozók ezer lakosra vetített száma 155, a társas vállalkozásoké 27; az előbbi érték Szabolcs-Szatmár-Bereg megye után a második legmagasabb, az utóbbi viszont csak Nógrádban alacsonyabb. A vállalkozói aktivitás az önálló vállalkozásoknál közel másfélszerese az országosnak, a társas vállalkozások esetében viszont annak még a felét sem érte el.

Beruházás

2013 első negyedévében a megye megfigyelt gazdasági szervezetei 11 milliárd forint értékű **beruházást** valósítottak meg, kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A legnagyobb beruházók az ipari és a mezőgazdasági vállalkozások voltak, amelyek együttesen a megye összes beruházásának közel kétharmadát teljesítették.

A beruházások **anyagi-műszaki összetételében** 2013 első három hónapjában az épületek és egyéb építmények ráfordítása az összes 42%-át tette ki. A gép-, berendezés- és jármű-beruházások hányada 53% volt, beszerzésük kissé több mint fele külföldről történt. Az építés aránya az oktatásban (96%), a gépberuházásoké pedig a feldolgozóiparban (93%) volt a legmagasabb.

Az egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték 31 ezer forint volt, a régiós társamegyék átlagánál kisebb; az országosnak is csak 63%-át tette ki. A fajlagos mutató nagysága alapján Békés megye a 12. a megyék rangsorában.

Ipar

2013 első három hónapjában az ipari termelés és értékesítés volumene egyaránt elmaradt az előző év azonos időszakától. A **4 fő feletti ipari vállalkozások** Békés megyében lévő telephelyeiken 85 milliárd forint ipari termelési értéket, az országos produktum 1,5%-át állították elő, ami összehasonlítva az országos 3,2%-os csökkenést meghaladva 4,9%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. Az ipari termelés értéke a Dél-Alföld megyéi közül Békés megyében volt a legkisebb, és a volumen csökkenése is itt volt a legnagyobb. Bács-Kiskun megyében több mint másfélszeresére bővült a termelés, Csongrád megyében viszont 0,4%-kal mérséklődött.

Az egy lakosra számított ipari termelés Békés megyében 237 ezer forintot ért el, amely mindössze 41%-át tette ki az országosnak. A megyék közül ez a 4. legalacsonyabb, amelytől csak Baranya, Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben maradt el a mutató értéke. Az első helyen álló Komárom-Esztergom megye fajlagos mutatója közel 8-szorosa volt a Békés megyeinek.

A megyei székhelyű 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek termelési értéke 2013. I. negyedévében 48,4 milliárd forint volt, volumene 5,1%-kal csökkent. A termelés változásának iránya az ágazatok zömében csökkenést mutat, ennek mértéke azonban jelentősen szóródott. A jelentősebb ágazatok közül az ipari termelés legnagyobb hányadát kitevő gépipar produktuma 3,8%-kal mérséklődött, ezen belül a számítógép, optikai termék gyártása ágazat termelési volumene közel másfélszerese volt a 2012. I. negyedévének. A második legmagasabb arányt képviselő élelmiszeripar termelése viszont 15%-kal maradt el az egy évvel korábitól.

2. tábla

Az ipari termelés és értékesítés alakulása, 2013. I. negyedév*

(százalék)

Megnevezés	Az ipari termelés	Belföldi	Export	Összes
		értékesítés		
2012. I. negyedév=100,0				
Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	94,9	92,7	101,7	97,7
Ezen belül:				
Élelmiszeripar	85,0	87,8	98,4	90,5
Fa-, papír- és nyomdaipar	123,8	113,0	147,2	122,7
Gumi-, műanyag- és építőanyagipar	91,3	77,7	94,6	90,1
Kohászat, fémfeldolgozás	103,1	73,1	116,0	98,9
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	143,9	127,0	157,3	150,3
Gép, gépi berendezés gyártása	87,4	108,7	86,1	90,4

*A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, a termelés és értékesítés indexe összehasonlító áron.

2013. I. negyedévében a megyei székhelyű ipar **értékesítésének nettó árbevétele** kissé meghaladta a 47 milliárd forintot, ami összehasonlító áron számítva 2,3%-kal volt kevesebb a 2012 első háromhavinál. A belföldi értékesítés volumene 7,3%-kal csökkent, az exporté viszont 1,7%-kal bővült. Az egyes feldolgozóipari ágazatok értékesítésének volumene jobbra a termeléshez hasonlóan alakult. 2013 első három hónapjában a megyei székhelyű ipar értékesítésének 59%-át tette ki az export. A legmagasabb kiviteli hányaddal a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása ágazat rendelkezett (80%), az ágazat az egy évvel korábbihoz képest másfélszeresére növelte a kiszállításait, de emellett a textil- és bőripar, valamint a fa-, papír- és nyomdaipar ágazat is jelentős exportbővülést ért el. A belföldi értékesítés növekedése a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása és a fa-, papír- és nyomdaiparban volt kiemelkedő.

Építőipar

2013 első negyedévében a megyei székhelyű megfigyelt építőipari vállalkozások mintegy 3,2 milliárd forint értékű építőipari **termelést** állítottak elő, összehasonlítható áron 1,9%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan a termelés volumene 9,0%-kal növekedett.) A termelési érték 37%-át adó 20 fő alatti vállalkozások termelési volumene 5,1%-kal csökkent, a 31%-os részarányú 20-49 fő közöttieké 4,2, a 32%-át teljesítő 49 fő felettieké viszont 8,8%-kal haladta meg az előző év azonos időszakát. Az építőipar ágazatai közül az épületek építése és az egyéb építmények építése ágazat teljesítménye egyaránt átlagot meghaladóan növekedett, ezzel szemben a speciális szaképítés termelésének volumene egyharmadával csökkent.

A megyei székhelyű építőipari szervezetek 2013 első három hónapjában megkötött szerződéseinek értéke több mint kétszerese az egy évvel ezelőttinek, így a március végi szerződésállomány is kétszeresére növekedett. Az első negyedévben az egy lakosra jutó termelési érték Békés megyében 8,9 ezer forint volt, ami a régió megyéi közül a legalacsonyabb, az országos érték 48%-a.

Lakásépítés

2013. január-márciusban Békés megye lakáspiacán kismértékű javulás mutatkozott; a **használatba vett** 43 lakás, bár továbbra is igen alacsony szám, azonban az egy évvel ezelőtti 16-tal szemben érzékelhető növekedést mutat. A kiadott 22 **építési engedély** mintegy ötödével több a 2012 első negyedévinél. 2013 első negyedévében 36 **lakás szűnt meg**. Az építés és megszűnés egyenlegeként az új lakások mindössze 16%-a jelentette a lakásállomány növekedését.

Turizmus

2013 első három hónapjában kedvezően alakult a megye **kereskedelmi szálláshelyeinek vendégforgalma**; a vendégek és a vendégéjszakák száma egyaránt nőtt. 2013. január-márciusban a megyébe látogatók közül mintegy 31 ezren vették igénybe a megye kereskedelmi szálláshelyeit, 13%-kal többen, mint az előző év azonos időszakában. A belföldi vendégek száma 16%-kal növekedett, ezzel szemben az összes vendég 8,3%-át adó külföldi vendégeké 8,4%-kal csökkent. A vendégek közel 88 ezer éjszakát töltöttek a megye kereskedelmi szálláshelyein, az egy évvel ezelőttinél 6,4%-kal többet. A növekedés a belföldi vendégéjszakák számának bővüléséből adódott. A vendégek zöme ezúttal is a szállodai szolgáltatásokat vette igénybe, ahol az összes vendégéjszaka mintegy kétharmadát töltötték. A szállodák vendégforgalma jelentős mértékben növekedett. A külföldi vendégek közel hattizede Romániából (48%) és Németországból (11%) érkezett. A kereskedelmi szálláshelyeken az átlagos tartózkodási idő 2,8 éjszaka volt, ami kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.

A megye kereskedelmi szálláshelyeinek első negyedévi **bruttó szállásdíjbevétele** kissé meghaladta az 345 millió forintot, melynek zömét a szállodák realizálták. A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíjból eredő bevétele mintegy negyedével nőtt. A megyében 2013 első három hónapjában 56 egységben fogadták el fizetési eszközként a SZÉP kártyát. Ennek értéke közel 80 millió forintot tett ki, ami a belföldi bruttó szállásdíjbevételek 27%-át biztosította.

Közúti közlekedési balesetek

2013 első negyedévében a megye közútjain 114, az egy évvel korábbinál 15%-kal több személysérüléssel járó **közúti közlekedési baleset** történt. A balesetek közül 82 könnyebb, 27 súlyos sérüléssel járt, és 5 baleset volt halálos kimenetelű. Ez utóbbiak száma egy fővel volt több az előző évinél. A könnyű sérüléssel járó balesetek száma 21%-kal emelkedett, a súlyos sérüléssel járó baleseteké viszont megegyezett az egy évvel korábbival. Az alkoholos befolyásoltság szerepe némiképp csökkent; január-márciusban 13 közlekedési balesetet okoztak ittasan, 2-vel kevesebbet, mint 2012 megfelelő időszakában.

A közúti közlekedési balesetekben 136 **személy sérült meg**, számuk az egy évvel ezelőttihez képest 11%-os növekedést mutat. A sérültek 73%-a könnyebb, 24%-a súlyos sérüléseket szenvedett, 5-en életüket veszítették. A balesetek zöme a járművezetők hibájából következett be.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)
[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Kocsis-Nagy Zsolt főosztályvezető
További információ: Ráczi Attila osztályvezető
Telefon: (+36-62) 623-850, tajekoztatas.szeged@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-62) 623-845